

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 182 (XXVI) — Nr. 455

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 23 iunie 2014

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 177 din 1 aprilie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România	2–4
Decizia nr. 199 din 3 aprilie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 prin raportare la art. 33–35 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România....	4–7
Decizia nr. 216 din 15 aprilie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278 ¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală din 1968	7–9
Decizia nr. 271 din 7 mai 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 78 alin. (1) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale	10–11
ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
40. — Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru reglementarea unor măsuri fiscale	12–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 177

din 1 aprilie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Irina-Loredana Gulie	— magistrat-asistent

Cu participarea, în ședința publică din 18 martie 2014, a reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Mircea Busuioceanu în Dosarul nr. 2.568/122/2007* (1.886/2012) al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 558D/2013.

Dezbaterile au avut loc la termenul din data de 18 martie 2014, în prezența reprezentantului Ministerului Public și a reprezentantului autorului excepției, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea, având în vedere necesitatea întreruperii deliberărilor pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată, a amânat pronunțarea pentru data de 1 aprilie 2014, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 4 septembrie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 2.568/122/2007* (1.886/2012), **Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România**, excepție ridicată de Mircea Busuioceanu într-o cauză având ca obiect soluționarea unei acțiuni privind acordarea unor despăgubiri în temeiul Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată că aplicarea dispozițiilor Legii nr. 165/2013 și cauzelor în materia

restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor, fără a se distinge în funcție de stadiul procesual în care se află acestea, respectiv fond sau recurs, echivalează cu o aplicare retroactivă a acestei prevederi legale. Astfel, se susține că, în ipoteza judecării recursului, instanța de recurs ar trebui să se pronunțe în temeiul legii noi, deși hotărârile instanței de fond s-au întemeiat pe legea în vigoare la momentul pronunțării.

Mai mult, în cazul judecării în fond după casare, instanța de rejudecare trebuie să aibă în vedere dispozițiile legii noi, deși, potrivit art. 315 din Codul de procedură civilă din 1865, respectiv al art. 501 din noul Cod de procedură civilă, hotărârile instanței de recurs asupra problemelor de drept dezlegate sunt obligatorii pentru instanța care judecă fondul.

Curtea de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie își exprimă opinia asupra excepției de neconstituționalitate, arătând că prevederile legale criticate sunt neconstituționale, în măsura în care ar presupune aplicarea prevederilor Legii nr. 165/2013 și proceselor începute anterior intrării sale în vigoare, fiind în acest mod încălcat principiul neretroactivității.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

Avocatul Poporului consideră că sintagma „cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor” cuprinsă în art. 4 din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, este retroactivă. În acest sens, arată că textul de lege criticat acționează asupra fazei inițiale de constituire a situației juridice, modificând în mod esențial regimul juridic creat prin depunerea cererilor de chemare în judecată în termenul legal, cu încălcarea principiului *tempus regit actum*. Invocă în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 830 din 8 iulie 2008.

Se mai arată că la stabilirea sferei de acțiune în timp a legii trebuie să se țină cont atât de prioritatea noii legi față de cea veche, dar și de siguranța raporturilor juridice, care presupune ca acestea să nu fie desființate sau modificate, fără un motiv de ordine publică, o abordare diferită a principiului neretroactivității însemnând a-i solicita subiectului de drept, încă de la data introducerii cererii de chemare în judecată, o anumită conduită care nu era prevăzută de lege. Prin urmare, noua lege nu poate interveni asupra proceselor aflate în curs de judecată pe rolul instanțelor, întrucât o astfel de modificare nu face decât să creeze confuzii în ceea ce privește înțelegerea și aplicarea corectă a principiului constituțional al neretroactivității legilor.

De asemenea, se apreciază că dispozițiile art. 4 din Legea nr. 165/2013 nu pot fi considerate nici norme tranzitorii, destinate să asigure trecerea de la vechea la noua reglementare și care sunt sustrate de la incidența principiului neretroactivității legii,

deoarece nu îndeplinesc condițiile impuse de normele de tehnică legislativă, care ar fi trebuit să cuprindă măsurile ce se instituie cu privire la derularea raporturilor juridice născute în temeiul vechii reglementări care urmează să fie înlocuită de noul act normativ și să fie incluse în „capitolul VI: Dispoziții tranzitorii și finale” al Legii nr. 165/2013. Este evident că, prin adoptarea unor asemenea norme, legiuitorul a intervenit asupra proceselor deja începute, aflate în diferite stadii de soluționare, cu încălcarea principiului neretroactivității.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile reprezentantului autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă, potrivit încheierii de sesizare, prevederile art. 4 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora: *„Dispozițiile prezentei legi se aplică cererilor formulate și depuse, în termen legal, la entitățile investite de lege, nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor, precum și cauzelor aflate pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului suspendate în temeiul Hotărârii-pilot din 12 octombrie 2010, pronunțată în Cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României, la data intrării în vigoare a prezentei legi.”*

Analizând motivarea excepției de neconstituționalitate, astfel cum a fost formulată, reținem că autorul excepției de neconstituționalitate invocă în mod expres neconstituționalitatea tezei a doua cuprinse în art. 4 din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, astfel încât Curtea urmează să rețină ca obiect al excepției de neconstituționalitate prevederile art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare.

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii civile.

Analizând motivarea excepției de neconstituționalitate, Curtea reține că autorul acesteia susține, în esență, că aplicarea dispozițiilor Legii nr. 165/2013 și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor, fără a se distinge în funcție de stadiul procesual în care se află acestea, respectiv fond sau recurs, echivalează cu o aplicare retroactivă a acestui act normativ.

Curtea reține că actul normativ la care face referire autorul excepției de neconstituționalitate, respectiv Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, a fost adoptat în vederea urgentării și finalizării procesului de restituire a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist

în România, astfel încât acesta are ca domeniu de reglementare toate cererile formulate în cadrul procedurilor administrative de restituire, proceduri reglementate de legislația anterioară cu caracter reparator (respectiv Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 2 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1998, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 12 ianuarie 2000, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 797 din 1 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/1999 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 797 din 1 septembrie 2005), cereri aflate în curs de soluționare la entitățile investite de lege sau aflate pe rolul instanțelor judecătorești.

De asemenea, Curtea reține că Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, cuprinde atât prevederi cu caracter procedural, ce instituie anumite termene, precum și prevederi cu caracter substanțial, referitoare la cuantumul și modalitatea de acordare a măsurilor compensatorii instituite.

Prin urmare, având în vedere existența unor proceduri diferite de restituire, în cadrul cărora pot fi incidente atât dispoziții cu caracter procedural, cât și dispoziții cu caracter substanțial, cuprinse în Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, Curtea reține că analiza constituționalității prevederilor art. 4 teza a doua cuprinsă în acest act normativ, potrivit cărora *„Dispozițiile prezentei legi se aplică (...) cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor (...) la data intrării în vigoare a prezentei legi.”*, nu poate fi disociată de indicarea expresă a prevederilor legale cuprinse în acest act normativ, incidente în soluționarea litigiului aflat pe rolul instanței de judecată, în cadrul căruia a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

Curtea Constituțională nu se poate substitui autorului excepției de neconstituționalitate în formularea unor critici de neconstituționalitate relevante, cu atât mai mult cu cât acestea nu pot fi desprinse, în mod rezonabil, nici din motivarea excepției de neconstituționalitate și nici din cuprinsul încheierii de sesizare a instanței constituționale. Instanța de control constituțional nu se poate substitui autorului acesteia în formularea unor critici de neconstituționalitate, ceea ce ar echivala cu un control efectuat din oficiu, inadmisibil însă, în condițiile art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, republicată, potrivit cărora *„Sesizarea Curții Constituționale se dispune de către instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, printr-o încheiere care va cuprinde punctele de vedere ale părților, opinia instanței asupra excepției, și va fi însoțită de dovezile depuse de părți.”*

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Mircea Busuioceanu în Dosarul nr. 2.568/122/2007* (1.886/2012) al Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 1 aprilie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Irina-Loredana Gulie

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 199

din 3 aprilie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 prin raportare la art. 33—35 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Irina-Loredana Gulie	— magistrat-asistent

prevederilor art. 1 alin. (3) și ale art. 31—35 din același act normativ ca inadmisibilă.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 19 septembrie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 76.027/3/2011, **Tribunalul București — Secția a V-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 4 și art. 31—35 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România**, excepție ridicată de Romulus Mihai Cornea și Ioana Cornea într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii privind acordarea unor despăgubiri în temeiul Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se arată că art. 4 raportat la art. 33—35 din Legea nr. 165/2013 încalcă principiul fundamental al neretroactivității legii prevăzut de art. 15 alin. (2) din Constituție. În acest sens, se susține că interpretarea dispozițiilor art. 4 din Legea nr. 165/2013, raportate la însuși domeniul de reglementare al legii, astfel cum este definit în titlul acesteia, impune aplicabilitatea acestora doar în privința procedurilor de stabilire a măsurilor reparatorii ce se acordă persoanelor ale căror cereri au fost formulate și depuse în termenul legal. Această interpretare este întărită și de faptul

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu-Daniel Arcer.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 4 și art. 31—35 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Romulus Mihai Cornea și Ioana Cornea în Dosarul nr. 76.027/3/2011 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 723D/2013.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 și art. 33 din Legea nr. 165/2013 ca devenită inadmisibilă, precum și a excepției de neconstituționalitate a

că niciuna din prevederile Legii nr. 10/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu a fost abrogată sau modificată, înțelegând prin aceasta că prevederile art. 25 din această lege rămân în continuare aplicabile, astfel că în procedura administrativă, obligativitatea unității deținătoare de a se pronunța prin decizie sau, după caz, prin dispoziție motivată, asupra cererii de restituire în natură, în termen de 60 de zile de la înregistrarea notificării sau, după caz, de la data depunerii actelor doveditoare, potrivit art. 23 din Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, subsistă în continuare.

6. Pe de altă parte, arată că prevederile art. 33 din Legea nr. 165/2013 contravin acestei ipoteze, în sensul că entitățile investite de lege au obligația de a soluționa cererile formulate potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, și de a emite decizie de admitere sau respingere a acestora, în termene care variază de la 12 până la 36 de luni, în funcție de numărul de dosare care sunt nesoluționate la entitățile investite de lege, cu mențiunea că aceste termene încep să curgă de la data de 1 ianuarie 2014. Astfel, în opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, în temeiul art. 4 din Legea nr. 165/2013, termenele din art. 33 s-ar aplica și cererilor de chemare în judecată aflate în curs de soluționare pe rolul instanțelor, întrucât nu există referire expresă la faptul că litigiilor aflate în procedura judiciară, introduse înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, le sunt aplicabile doar măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist din România, iar nu și dispozițiile relative la procedura administrativă, prevăzute de art. 33, art. 34 și art. 35 din Legea nr. 165/2013, referitoare la pronunțarea deciziilor de admitere sau respingere a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Autorii excepției consideră că este absurd să se pretindă unui subiect de drept să răspundă pentru o conduită ce a avut-o în cadrul ordinii de drept în vigoare, anterioară intrării în vigoare a unei legi care reglementează o altă conduită, în condițiile în care nu putea să prevadă o reglementare viitoare de către legiuitor.

7. Se mai arată că prevederile art. 4 din Legea nr. 165/2013 aduc atingere principiului neretroactivității legii, dat fiind că o lege adoptată după momentul inițierii unui litigiu nu este aplicabilă acestuia decât cu consecința afectării drepturilor și intereselor legitime ale persoanei. În acest sens, se invocă principiul *tempus regit actum*, în virtutea căruia orice litigiu este guvernat de legea aplicabilă la momentul demarării lui. De asemenea, invocă principiul securității raporturilor juridice, principiu care trebuie respectat prin raportare la principiul neretroactivității legii. Totodată, arată că prin invocarea de către instanțele de judecată, din oficiu, a excepției de prematuritate, se încalcă dreptul la un proces echitabil, din perspectiva soluționării cauzei într-un termen rezonabil. Așa fiind, apreciază că prevederile art. 4 raportat la art. 33—35 din Legea nr. 165/2013, prin extinderea aplicabilității lor și asupra cererilor aflate pe rolul instanțelor la data de 20 mai 2013, care au ca obiect soluționarea notificărilor în temeiul Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al Deciziei nr. XX din 19 martie 2007 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, încalcă principiul fundamental al neretroactivității legii prevăzut de art. 15 alin. (2) din Constituție.

8. Se mai susține că prevederile art. 4 raportat la art. 33—35 din Legea nr. 165/2013 încalcă principiul constituțional al egalității în drepturi. Astfel, se apreciază că prevederile legale criticate nu oferă drepturi egale pentru toate persoanele care au formulat cereri potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu

modificările și completările ulterioare, creând inegalități majore între cele care au depus cereri la entitățile investite de lege. În acest sens, se arată că, instituind termene diferite de soluționare a notificărilor, se aduce atingere principiului egalității în drepturi a cetățenilor, dat fiind faptul că beneficiarii termenelor mai scurte au un regim preferențial față de cei care sunt obligați să aștepte termene mai lungi. În acest context, arată că cetățenii care au promovat acțiuni în justiție pentru soluționarea notificărilor anterior apariției Legii nr. 165/2013, având în prezent cauzele pe rol, sunt în mod evident dezavantajați prin aplicarea legii noi sub aspectul termenelor impuse de art. 33—35 ale acestei legi, față de cei ale căror notificări au fost soluționate deja pe fond, în procedura administrativă sau judiciară, chiar dacă aceștia din urmă nu au primit efectiv măsurile reparatorii.

9. Autorii excepției de neconstituționalitate invocă și neconstituționalitatea dispozițiilor art. 4 și art. 33—35 din Legea nr. 165/2013, prin raportare la dispozițiile art. 21 alin. (1)—(3), privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, precum și la art. 53 alin. (2) privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți din Constituție. În acest sens, se arată că dreptul de acces la justiție permite depunerea oricărei cereri a cărei rezolvare este de competența instanțelor judecătorești, iar caracterul legitim sau nelegitim al cererilor va fi apreciat în urma judecării lor și va fi constatat prin hotărâre judecătorească. Prevederile art. 33—35 din Legea nr. 165/2013 aduc atingere dreptului de acces la justiție, drept a cărui exercitare nu este posibilă în interiorul termenelor stabilite de textele de lege criticate. Or, restrângerea exercițiului acestui drept poate avea loc doar în condițiile reglementate de art. 53 din Constituție. Așa fiind, prevederile art. 33—35 din Legea nr. 165/2013 sunt contrare efectivității dreptului de acces la justiție și termenului rezonabil de soluționare a cererilor formulate în condițiile Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în condițiile în care accesul la justiție este permis abia după 6 luni de la expirarea termenelor de 12, 24 sau 36 de luni, ce încep să curgă de la 1 ianuarie 2014. Ca atare, noua lege interzice accesul la justiție pentru o perioadă lungă de timp, creând privilegii și discriminări atât între persoanele care au formulat cereri în temeiul Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și între entitățile investite cu soluționarea notificării.

10. **Tribunalul București — Secția a V-a civilă** își exprimă opinia asupra excepției de neconstituționalitate în sensul respingerii acesteia.

11. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

12. **Avocatul Poporului** consideră că prevederile art. 4 din Legea nr. 165/2013 sunt neconstituționale, fiind încălcat principiul constituțional al neretroactivității legii. În acest sens, arată că textul de lege criticat acționează asupra fazei inițiale de constituire a situației juridice, modificând în mod esențial regimul juridic creat prin depunerea cererilor de chemare în judecată în termenul legal, cu încălcarea principiului *tempus regit actum* (Decizia Curții Constituționale nr. 830 din 8 iulie 2008). Or, neretroactivitatea legii impune ca noua lege să nu se aplice actelor îndeplinite conform dispozițiilor legii anterioare, ci doar acțiunilor care se efectuează după intrarea în vigoare a acesteia, rămânând valabile cele efectuate în perioada activității legii vechi. Se mai arată că prevederile art. 4 și art. 33 din Legea nr. 165/2013 aduc atingere principiului egalității în drepturi, prevăzut de art. 16 alin. (1) din Constituție. Astfel, prin instituirea noilor reguli privind soluționarea notificărilor, care au determinat

judecătorul să respingă cererile de chemare în judecată ca prematur introduse, se creează premisele unei discriminări, fără un criteriu obiectiv și rezonabil de diferențiere. În acest context, persoanele ale căror procese s-au finalizat înainte de intrarea în vigoare a legii, s-au aflat într-o situație mai favorabilă, dar discriminatoare față de persoanele ale căror procese au fost în curs de soluționare la data intrării în vigoare.

13. Pe de altă parte, se arată în punctul de vedere exprimat în cauză de către Avocatul Poporului, sunt discriminatoare și dispozițiile art. 33 din Legea nr. 165/2013, întrucât impun termene diferite de soluționare a cererilor depuse în temeiul Legii nr. 10/2001, în funcție de gradul de încărcare a autorităților publice competente să le soluționeze și de numărul de cereri rămase nerezolvate. Or acest criteriu de diferențiere impus de legiuitor nu poate fi considerat ca fiind obiectiv și rezonabil, cu atât mai mult cu cât statul ar fi putut să ia anumite măsuri pentru suplimentarea personalului competent să soluționeze cererile de restituire, astfel încât termenul de rezolvare să fie același, iar toate persoanele prevăzute de ipoteza normei să beneficieze de un tratament egal, fiind în situații identice. Se mai apreciază că prevederile art. 4 raportat la art. 33—35 din Legea nr. 165/2013 aduc atingere și accesului liber la justiție, deoarece, prin adoptarea unor astfel de norme, legiuitorul a intervenit în procesul de realizare a justiției, întrucât excepția de prematuritate este o excepție de fond, peremptorie și absolută, care, odată admisă, face ca acțiunea să fie respinsă. În acest context, reluarea procedurilor cu caracter administrativ, ca urmare a respingerii acțiunii ca inadmisibilă sau prematur introdusă (din cauza noilor termene legale de soluționare a notificărilor), contravine și principiului soluționării cauzei într-un termen optim și previzibil, prevăzut de art. 6 din noul Cod de procedură civilă, consacrate de art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, la care România a devenit parte. Se mai arată că prevederile art. 1 alin. (3) și ale art. 31—35 din Legea nr. 165/2013 sunt în concordanță cu principiile constituționale invocate de autorii excepției.

14. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. Obiectul excepției de neconstituționalitate, potrivit încheierii de sesizare, îl reprezintă prevederile art. 1 alin. (3), art. 4 și art. 31—35 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013, cu modificările și completările ulterioare. În realitate, analizând motivarea excepției de neconstituționalitate, Curtea reține că obiect al excepției de neconstituționalitate îl reprezintă prevederile art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 33—35 din Legea nr. 165/2013, astfel încât, în acord cu motivarea excepției de neconstituționalitate, Curtea urmează a se pronunța asupra acestor din urmă prevederi legale, potrivit cărora:

— Art. 4 teza a doua: „*Dispozițiile prezentei legi se aplică (...) cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor, (...) la data intrării în vigoare a prezentei legi.*”;

— Art. 33: „(1) *Entitățile investite de lege au obligația de a soluționa cererile formulate potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi și de a emite decizie de admitere sau de respingere a acestora, după cum urmează:*

a) *în termen de 12 luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de până la 2.500 de cereri;*

b) *în termen de 24 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr cuprins între 2.500 și 5.000 de cereri;*

c) *în termen de 36 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de peste 5.000 de cereri.*

(2) *Termenele prevăzute la alin. (1) curg de la data de 1 ianuarie 2014.*

(3) *Entitățile investite de lege au obligația de a stabili numărul cererilor înregistrate și nesoluționate, de a afișa aceste date la sediul lor și de a le comunica Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților. Datele transmise de entitățile investite de lege vor fi centralizate și publicate pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.*

(4) *Cererile se analizează în ordinea înregistrării lor la entitățile prevăzute la alin. (1).”;*

— Art. 34: „(1) *Dosarele înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor vor fi soluționate în termen de 60 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cu excepția dosarelor de fond funciar, care vor fi soluționate în termen de 36 de luni.*

(2) *Dosarele care vor fi transmise Secretariatului Comisiei Naționale ulterior datei intrării în vigoare a prezentei legi vor fi soluționate în termen de 60 de luni de la data înregistrării lor, cu excepția dosarelor de fond funciar, care vor fi soluționate în termen de 36 de luni.*

(3) *Numărul dosarelor prevăzute la alin. (1) și data înregistrării dosarelor prevăzute la alin. (2) se publică pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților și se comunică, la cerere, persoanelor îndreptățite.”;*

— Art. 35: „(1) *Deciziile emise cu respectarea prevederilor art. 33 și 34 pot fi atacate de persoana care se consideră îndreptățită la secția civilă a tribunalului în a cărui circumscripție se află sediul entității, în termen de 30 de zile de la data comunicării.*

(2) *În cazul în care entitatea investită de lege nu emite decizia în termenele prevăzute la art. 33 și 34, persoana care se consideră îndreptățită se poate adresa instanței judecătorești prevăzute la alin. (1) în termen de 6 luni de la expirarea termenelor prevăzute de lege pentru soluționarea cererilor.*

(3) *În cazurile prevăzute la alin. (1) și (2), instanța judecătorească se pronunță asupra existenței și întinderii dreptului de proprietate și dispune restituirea în natură sau, după caz, acordarea de măsuri reparatorii în condițiile prezentei legi.*

(4) *Hotărârile judecătorești pronunțate potrivit alin. (3) sunt supuse numai apelului.*

(5) *Cererile sau acțiunile în justiție formulate în temeiul alin. (1) și (2) sunt scutite de taxa judiciară de timbru.”.*

17. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) referitor la obligativitatea respectării Constituției și a legilor, art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii, art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în drepturi, art. 21 alin. (1)—(3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil și art. 53 alin. (2) privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, prin Decizia nr. 88 din 27 februarie 2014*), nepublicată încă în Monitorul Oficial al României, Partea I, a fost admisă excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, Curtea constatând că aceste prevederi legale sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 33 din aceeași lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv aflate pe rolul instanțelor. Prin urmare, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua, prin raportare la prevederile art. 33 din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, urmează a fi respinsă ca devenită inadmisibilă.

19. În ceea ce privește invocarea neconstituționalității dispozițiilor art. 4 raportate la art. 34 și art. 35 din Legea nr. 165/2013, Curtea reține că, în raport cu obiectul cauzei deduse soluționării instanței de judecată, prevederile art. 34 și art. 35 din Legea nr. 165/2013 nu sunt incidente în cadrul soluționării cauzei aflate pe rolul instanței de judecată. Astfel,

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua prin raportare la art. 33 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Romulus Mihai Cornea și Ioana Cornea în Dosarul nr. 76.027/3/2011 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă.

2. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua prin raportare la art. 34 și art. 35 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de aceiași autori în același dosar al aceleiași instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a V-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 3 aprilie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Irina-Loredana Gulie

*) Decizia nr. 88 din 22 februarie 2014 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 281 din 16 aprilie 2014.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 216

din 15 aprilie 2014

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c)
din Codul de procedură penală din 1968**

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală din 1968, excepție ridicată de Constantin Criveanu în Dosarul nr. 6.663/311/2012 al Judecătoriei Slatina și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 717 D/2013.

2. La apelul nominal răspunde autorul excepției, prezent personal, constatându-se lipsa celeilalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul autorului excepției, care arată că textul criticat este neconstituțional, întrucât competența de a pune în mișcare acțiunea penală, prin emiterea rechizitoriului, aparține în

exclusivitate procurorului, iar acordarea acestui drept instanței de judecată, potrivit dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală din 1968, este de natură a contraveni prevederilor constituționale ale art. 131 referitor la rolul Ministerului Public, precum și celor ale art. 124 privind înfăptuirea justiției. Se susține că, în situația prevăzută prin textul criticat, instanța apreciază asupra suficienței probelor, reține cauza spre judecată și se pronunță asupra soluției înaintea administrării probelor, nerămânându-i decât să individualizeze și să aplice pedeapsa. Se arată că sunt încălcate, în acest fel, și dispozițiile art. 1 alin. (4) din Constituție referitor la separația puterilor în stat.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. Se arată că prevederile art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală din 1968 nu aduc atingere normelor constituționale invocate, scopul lor fiind acela de a garanta accesul liber la justiție pentru toate părțile din proces, nu doar pentru învinuit. Se susține că, în situația invocată, învinuitul beneficiază de toate drepturile și garanțiile procesuale specifice dreptului la un proces echitabil. Se subliniază faptul că, potrivit Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. XV din 22 mai 2006 privind examinarea recursului în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la aplicarea dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală, sub aspectul compatibilității judecătorului de a mai participa, în continuare, la soluționarea fondului cauzei reținute spre judecare după desființarea, prin încheiere, a rezoluției sau ordonanței procurorului de netrimiteră în judecată, ca urmare a aprecierii că probele existente la dosar sunt suficiente pentru a se proceda la judecare, judecătorul care, prin încheiere, admite plângerea, desființează rezoluția sau ordonanța atacată și reține cauza spre judecare, apreciind că probele existente la dosar sunt suficiente pentru judecarea cauzei, devine incompatibil să soluționeze fondul acesteia.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin încheierea din 28 octombrie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 6.663/311/2012, **Judecătoria Slatina a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală din 1968**, excepție ridicată de Constantin Criveanu într-o cauză având ca obiect soluționarea plângerii formulate împotriva unei ordonanțe de scoatere de sub urmărire penală, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de exercitare fără drept a unei preșesii, prevăzută la art. 281 din Codul penal din 1969.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia susține că, prin dreptul de a reține cauza spre judecare, potrivit dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală din 1968, fără ca procurorul să fi pus în mișcare acțiunea penală, instanța se substituie Ministerului Public, devenind ea însăși apărătorul intereselor generale ale societății și al ordinii de drept, fapt ce contravine dispozițiilor art. 131 din Constituție. Se arată că Ministerul Public aparține puterii executive, motiv pentru care textul criticat încalcă principiul separației puterilor în stat, reglementat la art. 1 alin. (4) din Constituție, dând posibilitatea instanțelor de a exercita atribuții specifice procurorilor. Pentru aceleași considerente, se susține încălcarea prin dispozițiile art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală din 1968 a prevederilor art. 124 și art. 126 din Constituție referitoare la înfăptuirea justiției și la instanțele judecătorești. Se arată, de asemenea, că prin reținerea cauzei spre judecare, instanța se pronunță cu privire la vinovăția făptuitorului, căruia, în consecință, îi va aplica în mod automat o pedeapsă, încălcând astfel prezumția de nevinovăție de care acesta beneficiază,

potrivit art. 23 alin. (11) din Legea fundamentală, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de condamnare.

7. **Judecătoria Slatina** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textul criticat necontravenind dispozițiilor constituționale invocate de autorul excepției.

8. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Avocatul Poporului** susține că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că prin reținerea cauzei spre judecare, potrivit dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală din 1968, instanța de judecată nu se substituie Ministerului Public, neîndeplinind acte specifice urmăririi penale sau procurorului, ci acte de judecată ce fac parte din sfera propriei sale competențe. Se subliniază faptul că administrarea de noi probe sau refacerea probelor administrate de procuror nu constituie acte de urmărire penală, ci acte judiciare aparținând fazei de judecată, prevăzute de lege în vederea stabilirii adevărului și a elementelor răspunderii penale. Se susține că, în acest mod, sunt respectate prevederile constituționale referitoare la înfăptuirea justiției prin instanțele judecătorești, în mod unic, imparțial și egal, precum și cele referitoare la rolul Ministerului Public în calitate de apărător al drepturilor și libertăților cetățenilor, fără ca prin aceasta să se aducă atingere principiului separației puterilor în stat. Se face trimitere la deciziile Curții Constituționale nr. 864 din 9 octombrie 2007, nr. 985 din 6 noiembrie 2007 și nr. 1.645 din 15 decembrie 2009.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală din 1968, care au următorul cuprins: „*Judecătorul pronunță una dintre următoarele soluții:*

[...] c) admite plângerea, prin încheiere, desființează rezoluția sau ordonanța atacată și, când probele existente la dosar sunt suficiente, reține cauza spre judecare, în complet legal constituit, dispozițiile privind judecata în primă instanță și căile de atac aplicându-se în mod corespunzător; [...]”.

13. Prevederile art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală din 1968 au fost abrogate prin dispozițiile art. 108 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 14 august 2013, ele fiind preluate într-o formă asemănătoare la art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) din Codul de procedură penală în vigoare. Având însă în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, prin care Curtea a statuat că sintagma „în vigoare” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, este constituțională în măsura în

care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, Curtea reține ca obiect al prezentei excepții de neconstituționalitate art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală din 1968.

14. Autorul excepției susține că textul criticat încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (4) referitor la separația și echilibrul puterilor în stat, ale art. 23 alin. (11) privind prezumția de nevinovăție, ale art. 124 referitor la înfăptuirea justiției, ale art. 126 cu privire la instanțele judecătorești și ale art. 131 privind rolul Ministerului Public.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că s-a mai pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală din 1968 prin raportare la aceleași critici de neconstituționalitate, respingând excepțiile invocate, prin numeroase decizii, dintre care, cu titlu de exemplu, se rețin: Decizia nr. 172 din 22 martie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 343 din 22 aprilie 2005, Decizia nr. 240 din 20 martie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 263 din 19 aprilie 2007, Decizia nr. 350 din 20 martie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 din 2 mai 2008, și Decizia nr. 522 din 27 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 325 din 18 mai 2010.

16. Prin Decizia nr. 172 din 22 martie 2005, cu privire la constituționalitatea dispozițiilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală din 1968, în forma anterioară modificării și completării lor prin art. 1 pct. 139 din Legea nr. 356/2006 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală, precum și pentru modificarea altor legi, Curtea a constatat că nu poate fi reținută susținerea autorului excepției privind încălcarea prin art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală din 1968 a dispozițiilor art. 131 din Constituție, privind rolul Ministerului Public, întrucât judecarea cauzei de către instanță după desființarea rezoluției sau ordonanței de netrimiteră în judecată implică participarea procurorului la judecarea cauzei în calitate de titular al acțiunii publice și exercitarea tuturor atribuțiilor decurgând din această calitate. Curtea a mai reținut că dobândirea poziției procesuale de inculpat nu atinge principiul prezumției de nevinovăție, având în vedere că, în cadrul procedurii de soluționare a plângerilor întemeiate pe art. 278¹ din Codul de procedură penală din 1968, instanța nu soluționează fondul cauzei, ci se pronunță asupra legalității și temeiniciei rezoluțiilor ori ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată dispuse în faza de urmărire penală. De asemenea, Curtea a statuat că nu se poate reține că textul

de lege criticat ar contraveni dispozițiilor constituționale ale art. 124, prin care se consacără principiile înfăptuirii justiției, și ale art. 126 referitor la competența instanțelor judecătorești și la procedura de judecată, deoarece întreaga procedură de soluționare a plângerilor împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimiteră în judecată se desfășoară în limitele acestor principii constituționale. Soluția și considerentele deciziei anterior referite au fost aplicate *mutatis mutandis* în cazul prevederilor art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală din 1968, în forma criticată de autorul excepției (a se vedea Decizia nr. 985 din 6 noiembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 786 din 20 noiembrie 2007).

17. Prin Decizia nr. 240 din 20 martie 2007, Curtea a constatat că soluționarea fondului cauzei, în situația în care instanța, în temeiul art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală din 1968, admite plângerea, prin încheiere, desființează rezoluția sau ordonanța atacată, reținând cauza spre judecare, constituie o etapă procesuală distinctă, guvernată de regulile procedurale aplicabile judecării în primă instanță și în căile de atac, reguli cu privire la care textele criticate stabilesc în mod expres că se aplică „în mod corespunzător”. De asemenea, prin Decizia nr. 350 din 20 martie 2008, Curtea a reținut că, după investirea instanței în condițiile prevăzute de art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală din 1968, acțiunea penală se exercită tot de către procuror, care, în funcție de probele administrate și de dispozițiile legale aplicabile în cauză, poate să ceară condamnarea inculpatului, achitarea acestuia sau încetarea procesului penal. Așa fiind, Curtea a constatat că instanța, nici în judecarea plângerii și nici în judecarea în fond a cauzei, nu îndeplinește acte de urmărire penală specifice fazei urmăririi penale și procurorului, ci numai acte de judecată și dă numai soluții judiciare de competența instanței, a judecătorului. Totodată administrarea de probe noi și refacerea probelor administrate de procuror nu sunt acte de urmărire penală, ci acte judiciare, prevăzute de lege pentru stabilirea adevărului și a elementelor răspunderii penale necesare pentru a se da o hotărâre temeinică și legală. De altfel, așa cum a reținut Curtea cu același prilej, judecătorul are posibilitatea să își manifeste rolul activ și să efectueze o cercetare judecătorească eficientă în vederea aflării adevărului, nefiind afectate în niciun fel garanțiile de independență și imparțialitate a justiției consacrate de art. 124 din Legea fundamentală.

18. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, atât considerentele, cât și soluția deciziilor invocate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

19. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Constantin Criveanu în Dosarul nr. 6.663/311/2012 al Judecătoriei Slatina și constată că dispozițiile art. 278¹ alin. 8 lit. c) din Codul de procedură penală din 1968 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Slatina și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 15 aprilie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,

Cristina Teodora Pop

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 271

din 7 mai 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 78 alin. (1) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 78 alin. (1) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, excepție ridicată de Viorel Vonica în Dosarul nr. 393/122/2013 al Tribunalului Giurgiu — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 884D/2013.

2. Dezbaterile au avut loc la termenul de judecată din 29 aprilie 2014, în prezența reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin, autorul excepției de neconstituționalitate prezentându-se după închiderea de ședință de la acea dată, când Curtea a dispus amânarea pronunțării pentru data de 6 mai 2014 și, ulterior, pentru data de 7 mai 2014.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 21 noiembrie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 393/122/2013, **Tribunalul Giurgiu — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 78 alin. (1) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.** Excepția a fost ridicată de Viorel Vonica într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de modificare a punctajului mediu anual necesar calculării pensiei.

4. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia susține că prevederile de lege criticate încalcă dispozițiile art. 16 alin. (1) din Constituție, deoarece creează discriminări între asigurații sistemului public care în decursul unui an pot avea stagii de cotizare diferite. Astfel, pentru perioada de activitate cuprinsă între lunile august-decembrie 1960, prin împărțirea la 12 a salariului de încadrare pe cele 5 luni lucrate, se stabilește un punctaj mediu anual mai mic față de cel realizat pentru anul complet de activitate și, ca atare, acest sistem de calcul aplicat de Casa de Pensii este neconstituțional.

5. **Tribunalul Giurgiu — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. În acest sens arată că, în ce privește atât prevederile art. 78 alin. (1) din Legea nr. 19/2000, cât și prevederile art. 3 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 263/2010, „textul este ușor confuz și permite inclusiv

interpretarea sa în toate situațiile, inclusiv atunci când situația concretă dovedește o contribuție parțială, numai la nivelul unei fracții din an raportul pentru stabilirea punctajului anual să se facă obligatoriu cu numitorul 12, ceea ce, din perspectivă logică, apare ca absurd”. Dacă textul permite o astfel de interpretare obiectiv dovedită chiar în această cauză, instanța consideră că o astfel de situație este necesar a fi analizată și cenzurată de Curtea Constituțională, prin raportare la prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție.

6. De altfel, art. 3 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 263/2010 afectează în aceeași măsură modul de calcul al punctajului mediu anual. Din analiza dispozițiilor de lege menționate rezultă că în modul de calcul al punctajului anual și punctajului mediu anual nu se ține seama de faptul dacă asiguratul a lucrat an întreg sau o parte din an, punctajul anual calculându-se prin împărțirea la 12 a sumei punctajelor lunare, ca și cum asiguratul a desfășurat activitatea pe întregul an. În situația în care s-a contribuit în același mod, asigurații — indiferent de perioada în care au efectuat aceste stagii — ar trebui să beneficieze de criterii legale identice pentru determinarea punctajului lunar și anual, ce stă la baza stabilirii pensiei, în raport cu dispozițiile art. 16 din Constituție.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Avocatul Poporului** consideră, în esență, că dispozițiile legale criticate sunt constituționale, întrucât nu creează discriminare, aplicându-se tuturor persoanelor care intră sub incidența lor. Totodată, în conformitate cu art. 47 din Constituție, cetățenii au dreptul la pensie și la alte forme de asigurări sociale și măsuri de protecție socială, în condițiile stabilite de lege. Astfel, legiuitorul are libertatea să stabilească drepturile de asigurări sociale convenite, condițiile și criteriile de acordare a acestora, modul de calcul și quantumul lor valoric, în raport cu posibilitățile create prin resursele financiare disponibile, și să le modifice în concordanță cu schimbările ce se produc în resursele economico-financiare, așa cum a reținut Curtea Constituțională prin Decizia nr. 870/2008.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile depuse la dosar de autorul excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție,

precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 78 alin. (1) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 140 din 1 aprilie 2000, cu modificările și completările ulterioare, având următoarea redactare: „(1) *Punctajul anual al asiguratului se determină prin împărțirea la 12 a punctajului rezultat în anul respectiv din însumarea numărului de puncte realizat în fiecare lună. Numărul de puncte realizat în fiecare lună se calculează prin raportarea salariului brut lunar individual, inclusiv sporurile și adaosurile, sau, după caz, a venitului lunar asigurat, care a constituit baza de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale, la salariul mediu brut lunar din luna respectivă, comunicat de Institutul Național de Statistică și Studii Economice.*”

12. Deși prevederile de lege criticate au fost abrogate prin Legea nr. 263/2010 [aceasta cuprinzând dispoziții similare în art. 3 alin. (1) lit. m)], cu toate acestea continuă să își producă efectele juridice în prezenta cauză, astfel încât, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale (a se vedea Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011), Curtea urmează a analiza constituționalitatea acestora.

13. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că au fost încălcate dispozițiile constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1) privind egalitatea în fața legii.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că aceleași dispoziții de lege criticate au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate exercitat de către Curtea Constituțională, care, prin Decizia nr. 684 din 12 iunie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559 din 24 iulie 2008, a statuat că aceste texte de lege nu contravin prevederilor constituționale ale art. 16.

19. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Viorel Vonica în Dosarul nr. 393/122/2013 al Tribunalului Giurgiu — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 78 alin. (1) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Giurgiu — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 7 mai 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru reglementarea unor măsuri fiscale

Având în vedere importanța evitării declanșării unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor României în calitate de stat membru ca urmare a notificării pe care Comisia a transmis-o României în baza de date EU Pilot (Dosarul EU pilot 6190/14/TAXU) cu privire la posibila incompatibilitate a prevederilor art. 18 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, se propune reglementarea unei excepții în privința obligației de desemnare a unui împuternicit de către contribuabilii rezidenți ai statelor membre ale Uniunii Europene, excepție care să fie extinsă și în privința persoanelor care sunt rezidente în state semnatare ale unor convenții, acorduri și oricăror altor instrumente juridice internaționale la care România este parte, dacă respectivele documente conțin reglementări privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal și recuperarea creanțelor fiscale.

În scopul creșterii gradului de informatizare a activităților desfășurate de organele fiscale, al stimulării depunerii prin mijloace electronice a declarațiilor, cererilor și a altor documente pe care contribuabilii le depun la organele fiscale, al dezvoltării unui sistem de comunicare electronică între contribuabili și organele fiscale, inclusiv în ceea ce privește comunicarea către contribuabili a actelor administrative fiscale și a oricăror altor acte procedurale (notificări, înștiințări, certificate de atestare fiscală etc.), se propune reglementarea posibilității emiterii și comunicării actelor administrative fiscale și în formă electronică, reglementarea posibilității contribuabililor de a transmite la organele fiscale cereri ori alte acte procedurale utilizând mijloacele de transmitere la distanță, precum și reglementarea unor reguli care să stabilească nu numai aceste posibilități, ci și condițiile în care ele se realizează, în special cele referitoare la identificarea contribuabililor în mediul electronic.

În vederea eliminării barierelor administrative, se propune reglementarea posibilității organului fiscal de a transmite, inclusiv în format electronic, la solicitarea unor autorități publice, documentele privind situația fiscală a unui contribuabil.

Pentru ca facilitățile acordate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 29/2011 privind reglementarea acordării eșalonărilor la plată, aprobată prin Legea nr. 15/2012, cu modificările și completările ulterioare, să își atingă obiectivul scontat de sprijin al contribuabililor aflați în dificultate financiară temporară, se propune includerea creanțelor stabilite de alte organe și transmise spre recuperare Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) în sfera de aplicare a eșalonărilor la plată, astfel încât vor constitui obiect al eșalonării toate obligațiile de plată existente în evidența organului fiscal la data emiterii certificatului de atestare fiscală, această măsură reprezentând o relaxare a condițiilor de acordare și menținere a eșalonării și asigurând evitarea executării contribuabililor viabili din punct de vedere economic, menținerea lor în activitate și, implicit, păstrarea locurilor de muncă, precum și completarea dispozițiilor referitoare la modificarea deciziei de eșalonare la plată.

Pentru a elimina povara pierderilor suferite ca urmare a calamităților naturale din 2013 și pentru a diminua impactul fiscal negativ pentru contribuabilii pentru care venitul a fost stabilit pe bază de normă de venit, care, spre deosebire de ceilalți contribuabili, plătesc chiar dacă nu au realizat venituri ca urmare a calamităților, suferind astfel pierderi economice importante, se propune anularea impozitului pe venitul agricol, proporțional cu gradul de calamitate constatat pentru contribuabilii care au desfășurat în anul 2013 activități agricole individual sau în asociere și care au suferit pierderi de venit ca urmare a unor factori externi.

Luând în considerare necesitatea asigurării unei executări corespunzătoare a dispozițiilor legale referitoare la plata unor impozite, se propune ca plățile efectuate în contul de venituri al bugetului local 21.03.02.17 „Impozit pe onorariul avocaților și notarilor publici”, efectuate în baza art. 19 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, până la intrarea în vigoare a Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare, să stingă obligațiile fiscale datorate la bugetul de stat de contribuabil pentru venitul din activitatea independentă respectivă, în conformitate cu prevederile Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, înregistrate în evidențele fiscale ale ANAF pentru perioada pentru care s-au efectuat plățile.

Luând în considerare faptul că aceste măsuri sunt menite să asigure depășirea dificultăților economico-financiare temporare și continuarea activității operatorilor economici, precum și creșterea gradului de încredere a contribuabililor în sistemul fiscal și administrația fiscală,

având în vedere faptul că aceste situații aduc atingere interesului public general și constituie un motiv de urgență deosebită și extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I. — Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 31 iulie 2007, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 18, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (4¹), cu următorul cuprins:

„(4¹) Dispozițiile alin. (4) nu se aplică:

a) contribuabililor care au rezidența într-un stat membru al Uniunii Europene, respectiv al Spațiului Economic European;

b) contribuabililor care au rezidența într-un stat care este parte a unui instrument juridic internațional semnat de România și care cuprinde prevederi privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal și recuperarea creanțelor fiscale.”

2. Articolul 43 se modifică și va avea următorul cuprins:

„ARTICOLUL 43

Conținutul și motivarea actului administrativ fiscal

(1) Actul administrativ fiscal se emite în scris, pe suport hârtie sau în formă electronică.

(2) Actul administrativ fiscal emis pe suport hârtie cuprinde următoarele elemente:

- a) denumirea organului fiscal emitent;
- b) data la care a fost emis și data de la care își produce efectele;
- c) datele de identificare a contribuabilului sau a persoanei împuternicite de contribuabil, după caz;
- d) obiectul actului administrativ fiscal;
- e) motivele de fapt;
- f) temeiul de drept;
- g) numele persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii;
- h) semnătura persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii, precum și ștampila organului fiscal emitent;
- i) posibilitatea de a fi contestat, termenul de depunere a contestației și organul fiscal la care se depune contestația;
- j) mențiuni privind audierea contribuabilului.

(3) Actul administrativ fiscal emis în formă electronică cuprinde elementele prevăzute la alin. (2), cu excepția elementelor prevăzute la lit. h).

(4) Actul administrativ fiscal emis de organele fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală în formă electronică se semnează cu semnătura electronică extinsă a Ministerului Finanțelor Publice, bazată pe un certificat calificat.

(5) Actul administrativ fiscal emis de compartimentele de specialitate ale autorităților administrației publice locale în formă electronică se semnează cu semnătura electronică extinsă a autorității administrației publice locale din care face parte organul fiscal emitent, bazată pe un certificat calificat.

(6) Actul administrativ fiscal emis în condițiile alin. (2) prin intermediul unui centru de imprimare masivă este valabil și în cazul în care nu poartă semnătura persoanelor împuternicite ale organului fiscal, potrivit legii, și ștampila organului emitent, dacă îndeplinește cerințele legale aplicabile în materie.

(7) Prin ordin al ministrului finanțelor publice se stabilesc categoriile de acte administrative fiscale care se emit în condițiile alin. (6) de către organele fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(8) Prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice se stabilesc categoriile de acte administrative fiscale care pot fi emise în condițiile alin. (6) de către organele fiscale ale autorităților administrației publice locale, iar consiliile locale stabilesc, prin hotărâre, dacă organele fiscale din cadrul autorității administrației publice locale respective pot emite acte administrative fiscale în condițiile alin. (6).”

3. Articolul 44 se modifică și va avea următorul cuprins:

„ARTICOLUL 44

Comunicarea actului administrativ fiscal

(1) Actul administrativ fiscal trebuie comunicat contribuabilului căruia îi este destinat. În situația contribuabililor fără domiciliu fiscal în România, care și-au desemnat împuternicit potrivit art. 18 alin. (4), precum și în situația numirii unui curator fiscal, în condițiile art. 19, actul administrativ fiscal se comunică împuternicitului sau curatorului, după caz.

(2) Actul administrativ fiscal emis pe suport hârtie se comunică prin remiterea acestuia contribuabilului/împuternicitului, dacă se asigură primirea sub semnătură a actului administrativ fiscal, sau prin poștă, cu scrisoare recomandată cu confirmare de primire.

(3) Actul administrativ fiscal emis în formă electronică se comunică prin mijloace electronice de transmitere la distanță ori de câte ori contribuabilul a optat pentru această modalitate de emiteri și de comunicare.

(4) În cazul în care comunicarea potrivit alin. (2) sau (3), după caz, nu a fost posibilă, aceasta se realizează prin publicitate.

(5) Comunicarea prin publicitate se face prin afișarea, concomitent, la sediul organului fiscal emitent și pe pagina de internet a Agenției Naționale de Administrare Fiscală, a unui anunț în care se menționează că a fost emis actul administrativ fiscal pe numele contribuabilului. În cazul actelor administrative emise de organele fiscale prevăzute la art. 35, afișarea se face, concomitent, la sediul acestora și pe pagina de internet a autorității administrației publice locale respective. În lipsa paginii de internet proprii a autorității publice locale, publicitatea se face pe pagina de internet a consiliului județean sau a Agenției Naționale de Administrare Fiscală. În toate cazurile, actul administrativ fiscal se consideră comunicat în termen de 15 zile de la data afișării anunțului.

(6) În cazul actelor administrative fiscale emise de către organele fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, mijloacele electronice de transmitere la distanță, procedura de comunicare a actelor administrative fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, precum și condițiile în care aceasta se realizează se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(7) În cazul actelor administrative fiscale emise de organele fiscale ale autorităților administrației publice locale, mijloacele electronice de transmitere la distanță, procedura de comunicare a actelor administrative fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, precum și condițiile în care aceasta se realizează se aprobă prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice. Pentru organul fiscal al unei autorități a administrației publice locale, consiliul local stabilește, prin hotărâre, în funcție de capacitatea tehnică disponibilă, mijloacele electronice de transmitere la distanță ce urmează a fi utilizate de către respectivul organ fiscal.”

4. La articolul 61, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:

„(4) La solicitarea unei instituții publice, efectuată în scopul soluționării unei cereri a unei persoane fizice sau juridice, organul fiscal competent transmite instituției publice solicitante informații cu privire la situația fiscală a persoanei în cauză.”

5. La titlul III, după capitolul IV se introduce un nou capitol, capitolul V, cuprinzând articolele 711 și 712, cu următorul cuprins:

„CAPITOLUL V

Transmiterea cererilor de către contribuabili și identificarea acestora în mediul electronic

ARTICOLUL 711

Transmiterea cererilor la organul fiscal prin mijloace electronice de transmitere la distanță

(1) Contribuabilii pot transmite organului fiscal competent cereri, înscrisuri sau orice alte documente și prin mijloace electronice de transmitere la distanță în condițiile alin. (4) ori (5).

(2) Data depunerii cererii, înscrisului sau documentului este data înregistrării acesteia/acestuia, astfel cum rezultă din mesajul electronic transmis de registratura electronică a Ministerului Finanțelor Publice sau a autorității administrației publice locale, după caz.

(3) În sensul prezentului cod, prin *registratură electronică* se înțelege sistemul electronic de înregistrare și tranzacționare a documentelor și a informațiilor primite sau emise de organul fiscal prin mijloace electronice.

(4) În cazul cererilor, înscrisurilor sau documentelor transmise de către contribuabili organelor fiscale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, mijloacele electronice de transmitere la distanță, procedura de transmitere a cererilor, înscrisurilor ori documentelor prin mijloace electronice de transmitere la distanță, precum și condițiile în care aceasta se realizează se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(5) În cazul cererilor, înscrisurilor sau documentelor transmise de către contribuabili organelor fiscale ale autorităților administrației publice locale, mijloacele electronice de transmitere la distanță, procedura de transmitere a cererilor, înscrisurilor ori documentelor prin mijloace electronice de transmitere la distanță, precum și condițiile în care aceasta se realizează se aprobă prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice. Pentru organul fiscal al unei autorități a administrației publice locale, consiliul local stabilește, prin hotărâre, în funcție de capacitatea tehnică disponibilă, mijloacele electronice de transmitere la distanță ce pot fi utilizate de către contribuabil.

ARTICOLUL 712

Identificarea contribuabililor în mediul electronic

Contribuabilii care depun cereri, înscrisuri sau documente la organul fiscal, prin mijloace electronice de transmitere la distanță, se identifică în relația cu organul fiscal astfel:

a) persoanele juridice, asocierile și alte entități fără personalitate juridică, precum și persoanele fizice care desfășoară activități economice în mod independent ori exercită profesii libere se identifică numai cu certificate digitale calificate;

b) persoanele fizice, altele decât cele prevăzute la lit. a), se identifică prin intermediul furnizorilor de servicii publice de autentificare electronică autorizați potrivit legii sau prin diverse dispozitive, cum ar fi certificat digital calificat, credențiale de tip utilizator/parolă însoțite de liste de coduri de autentificare de unică folosință, telefon mobil, digipass ori alte dispozitive stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice, în cazul identificării acestor persoane în relația cu organele fiscale din

cadru Agenției Naționale de Administrare Fiscală, sau, după caz, prin ordin comun al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice și al ministrului finanțelor publice, în cazul identificării acestor persoane în relația cu organele fiscale ale autorităților administrației publice locale. În aceste cazuri, cererile, înscrisurile sau documentele se consideră semnate dacă sunt îndeplinite toate condițiile din ordinele prevăzute la art. 711 alin. (4) și (5).”

Art. II. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2011 privind reglementarea acordării eșalonărilor la plată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 200 din 22 martie 2011, aprobată prin Legea nr. 15/2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, după alineatul (12) se introduce un nou alineat, alineatul (13), cu următorul cuprins:

„(13) Prin *obligații fiscale administrate de Agenția Națională de Administrare Fiscală* se înțelege inclusiv creanțele stabilite de alte organe decât cele prevăzute la art. 1 și transmise spre recuperare Agenției Naționale de Administrare Fiscală, potrivit legii.”

2. La articolul 3 alineatul (2), litera f) se abrogă.

3. La articolul 9, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Pot forma obiect al garanțiilor constituite potrivit alin. (2) bunurile mobile care nu au durata normală de funcționare expirată potrivit Legii nr. 15/1994 privind amortizarea capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și bunurile mobile care, deși au durata normală de funcționare expirată, au fost supuse reevaluării potrivit regulilor contabile în vigoare.”

4. La articolul 9, după alineatul (15) se introduce un nou alineat, alineatul (15¹), cu următorul cuprins:

„(15¹) În cazul în care contribuabilul solicită înlocuirea sau redimensionarea garanției potrivit alin. (14), iar sumele rămase din eșalonarea la plată sunt mai mici decât limitele prevăzute la alin. (13), prin excepție de la prevederile alin. (15), organul fiscal eliberează garanțiile.”

5. La articolul 10 alineatul (1), literele a) și b¹) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) să se declare și să se achite, potrivit legii, obligațiile fiscale administrate de Agenția Națională de Administrare Fiscală cu termene de plată începând cu data comunicării deciziei de eșalonare la plată, cu excepția situației în care contribuabilul a solicitat eșalonarea la plată potrivit art. 10¹. Eșalonarea la plată își menține valabilitatea și dacă aceste obligații sunt declarate și achitate până la data de 25 a lunii următoare scadenței prevăzute de lege, inclusiv, sau până la finalizarea eșalonării la plată în situația în care acest termen se împlineste după data stingerii în totalitate a obligațiilor fiscale eșalonate la plată;

b¹) să se achite diferențele de obligații fiscale stabilite prin declarații rectificative în termen de cel mult 30 de zile de la data depunerii declarației, cu excepția situației în care contribuabilul a solicitat eșalonarea la plată potrivit art. 10¹.”

6. La articolul 10 alineatul (1), litera e) se abrogă.

7. La articolul 10 alineatul (1), literele f) și g) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„f) să se achite creanțele stabilite de alte organe decât cele prevăzute la art. 1 și transmise spre recuperare Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și amenzile de orice

fel care se fac venit la bugetul de stat, pentru care au fost comunicate somații după data comunicării deciziei de eşalonare la plată, în cel mult 180 de zile de la comunicarea somației sau până la finalizarea eşalonării la plată în situația în care termenul de 180 de zile se împlineste după data stingerii în totalitate a obligațiilor fiscale eşalonate la plată, cu excepția situației în care contribuabilul a solicitat eşalonarea potrivit art. 10¹;

g) să achite obligațiile fiscale rămase nestinse după soluționarea deconturilor potrivit art. 6 alin. (4), în cel mult 30 de zile de la data comunicării înștiințării de plată, cu excepția situației în care contribuabilul a solicitat eşalonarea la plată potrivit art. 10¹;

8. La articolul 10, alineatul (2) se abrogă.

9. La articolul 10¹ alineatul (1), litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) obligațiile fiscale principale stabilite de organul de inspecție fiscală prin decizie de impunere, precum și obligațiile fiscale accesorii aferente acestora, cu termene de plată după data comunicării deciziei de eşalonare la plată.”

10. La articolul 10¹ alineatul (1), după litera d) se introduc patru noi litere, literele e)—h), cu următorul cuprins:

„e) obligațiile fiscale administrate de Agenția Națională de Administrare Fiscală cu termene de plată începând cu data comunicării deciziei de eşalonare la plată;

f) diferențele de obligații fiscale stabilite prin declarații rectificative;

g) creanțele stabilite de alte organe decât cele prevăzute la art. 1 și transmise spre recuperare Agenției Naționale de Administrare Fiscală, în situația în care transmiterea creanțelor se efectuează pe perioada derulării eşalonării la plată;

h) obligațiile fiscale rămase nestinse după soluționarea deconturilor potrivit art. 6 alin. (4);”

11. La articolul 10¹, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1)¹, cu următorul cuprins:

„(1)¹ Contribuabilul poate depune cel mult două cereri de modificare a deciziei de eşalonare la plată ori într-un an de eşalonare sau, după caz, fracție de an de eşalonare, calculat începând cu data comunicării deciziei de eşalonare. Aceste prevederi nu sunt aplicabile obligațiilor fiscale prevăzute la alin. (1) lit. a)—c).”

12. La articolul 10¹, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Cererea se depune până la împlinirea termenului prevăzut la art. 10 alin. (1) lit. a), b), b¹), f), g), g¹) sau g²), după caz, și se soluționează de organul fiscal competent prin decizie de modificare a deciziei de eşalonare la plată ori decizie de respingere, după caz.”

Art. III. — (1) Modificările și completările aduse Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 29/2011 privind reglementarea acordării eşalonărilor la plată, aprobată prin Legea nr. 15/2012, cu modificările și completările ulterioare, prin prezenta ordonanță de urgență se aplică și cererilor de acordare a eşalonărilor la plată în curs de soluționare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Contribuabilii care, la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, au eşalonări la plată în derulare pot beneficia, în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 29/2011, aprobată prin Legea nr. 15/2012, cu modificările și completările ulterioare, de eşalonarea creanțelor stabilite de alte organe și transmise spre recuperare Agenției Naționale de Administrare Fiscală, înscrise în certificatul de atestare fiscală

emis în scopul acordării eşalonărilor la plată, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) aceste sume sunt nestinse la data comunicării deciziei de eşalonare și nu s-a împlinit termenul de 180 de zile de la data comunicării acesteia;

b) depun cererea de acordare a eşalonării la plată până la împlinirea termenului prevăzut la lit. a).

(3) Contribuabilii care, la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, au eşalonări la plată în derulare pot beneficia, în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 29/2011, aprobată prin Legea nr. 15/2012, cu modificările și completările ulterioare, de eşalonarea creanțelor stabilite de alte organe și transmise spre recuperare Agenției Naționale de Administrare Fiscală, pentru care au fost comunicate somații anterior intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, cu excepția amenzilor de orice fel care se fac venit la bugetul de stat, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) nu s-a împlinit termenul de 180 de zile de la data comunicării somației;

b) depun cererea de acordare a eşalonării la plată până la împlinirea termenului prevăzut la lit. a).

(4) Contribuabilii care, la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, au solicitat menținerea unei eşalonări la plată a cărei valabilitate a fost pierdută pot solicita eşalonarea la plată a obligațiilor fiscale exigibile între data pierderii valabilității eşalonării la plată și data depunerii cererii de menținere a eşalonării, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) nu s-a împlinit termenul de 90 de zile de la data comunicării deciziei de menținere a valabilității eşalonării;

b) depun cererea de acordare a eşalonării la plată până la împlinirea termenului prevăzut la lit. a).

(5) Pentru acordarea eşalonării la plată potrivit alin. (2)—(4) sunt aplicabile în mod corespunzător dispozițiile art. 10¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2011, aprobată prin Legea nr. 15/2012, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Eşalonarea la plată aflată în derulare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență își pierde valabilitatea dacă:

a) contribuabilii nu solicită eşalonarea creanțelor potrivit alin. (2) și/sau (3) și nu achită aceste creanțe în termen de 180 de zile de la comunicarea deciziei de eşalonare sau somației, după caz;

b) cererea de eşalonare prevăzută la alin. (2) și/sau (3) a fost respinsă și contribuabilii nu achită în termenul prevăzut la art. 10¹ alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 29/2011, aprobată prin Legea nr. 15/2012, cu modificările și completările ulterioare, creanțele pentru care au solicitat eşalonarea.

Art. IV. — (1) Se anulează, proporțional cu gradul de calamitate al producției agricole, impozitul pe venitul din activități agricole datorat pentru anul fiscal 2013 de contribuabilii care au desfășurat activități agricole individual sau în asociere, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) impozitul a fost stabilit pe bază de norme de venit;

b) pentru producția agricolă nu au fost încheiate polițe de asigurare;

c) producția a fost calamitată în proporție de peste 30%. Gradul de calamitate se dovedește cu procesele-verbale de constatare a pagubelor, pentru fiecare producător agricol și unitate/subdiviziune administrativ-teritorială, întocmite de către comisiile locale pentru situații de urgență constituite prin ordin al prefectului, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(2) În scopul prevăzut la alin. (1), organul fiscal emite decizie de anulare a impozitului și, după caz, a obligațiilor fiscale accesorii aferente acestuia, chiar dacă împotriva actelor administrative fiscale prin care au fost stabilite s-au exercitat ori nu căi de atac.

(3) Contribuabilii prevăzuți la alin. (1), care au efectuat plata creanțelor fiscale anulate potrivit prezentului articol, au dreptul la restituirea sumelor achitate. Prevederile art. 117 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sunt aplicabile în mod corespunzător.

(4) Procedura de anulare a impozitului pe venitul din activități agricole datorat potrivit art. 74 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv a obligațiilor fiscale accesorii aferente acestuia, se stabilește prin ordin al ministrului finanțelor publice, la propunerea Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Art. V. — (1) Plățile efectuate în baza art. 19 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare în perioada 16 iulie 2009—15 februarie 2013, de avocați, notari publici și executori judecătorești în contul de venituri al bugetului local 21.03.02.17 „Impozit pe onorariul avocaților și notarilor publici” al unităților administrativ-teritoriale în a căror rază își au domiciliul fiscal

avocații, notarii publici și executorii judecătorești, sting obligațiile fiscale datorate de contribuabil pentru venitul din activitatea independentă respectivă la bugetul de stat, conform prevederilor Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare. Plata se consideră valabilă la momentul efectuării acesteia.

(2) Sumele încasate în contul de venituri al bugetului local 21.03.02.17 „Impozit pe onorariul avocaților și notarilor publici” conform art. 19 din Legea nr. 146/1997, în vigoare în perioada 16 iulie 2009—15 februarie 2013, rămân la dispoziția unităților administrativ-teritoriale.

(3) Operațiunea de stingere a obligațiilor prevăzute la alin. (1) se face de către organul fiscal competent în administrarea contribuabililor, pe baza informațiilor transmise de către unitatea administrativ-teritorială beneficiară a sumelor încasate în contul 21.03.02.17 „Impozit pe onorariul avocaților și notarilor publici”.

(4) Procedura de predare-primire a informațiilor transmise de către unitatea administrativ-teritorială beneficiară a sumelor încasate în contul 21.03.02.17 „Impozit pe onorariul avocaților și notarilor publici” se aprobă prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice, în termen de 30 de zile de la data publicării prezentei ordonanțe de urgență.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor publice,
Ioana-Maria Petrescu

Ministrul delegat pentru buget,
Liviu Voinea

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării regionale și administrației publice,
Nicolae-Liviu Dragnea

Viceprim-ministru, ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Daniel Constantin
Ministrul afacerilor externe,
Titus Corlățean

București, 18 iunie 2014.
Nr. 40.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

